

Bonusverschillen

De perverse beloningsstructuren in het bankwezen stimuleerden zonder twijfel het nemen van excessieve risico's en zijn daarmee katalysator geweest van de kredietcrisis. In dit perspectief lijkt het 'not done' om een hoge bonus mee te geven aan vertrekkende bestuurders van banken. Dit moet de reden zijn dat ABN Amro zijn voormalig bestuursvoorzitter **JAN PETER SCHMITTMANN** een vertrekvergoeding wilde geven van 'slechts' 2,4 miljoen euro, gelijk aan zijn jaarsalaris van 2007. Schmittmann nam hier echter geen genoegen mee en spande een procedure aan. De rechter stelde de oud-bestuursvoorzitter in het gelijk en gaf hem een zak met 8 miljoen euro mee.

Gerrit Zalm, aankomend bestuursvoorzitter van de bank, reageerde hierop vol begrip: "Ik begrijp dat het bedrag dat Schmittmann meekrijgt in deze

tijd en onder deze omstandigheden tot het nodige onbegrip leidt". Een reactie helemaal in lijn met zijn eigen meer bescheiden bonusregeling. Hij krijgt een ton bonus voor elke miljard euro die ABN Amro bij verkoop meer opbrengt dan het aankoopbedrag van de staat. Dit zou betekenen dat de voormalige minister van financiën de voor 16,8 miljard euro gekochte bank moet verkopen voor het onwaarschijnlijke bedrag van 96,8 miljard euro om aanspraak te kunnen maken op dezelfde bonus als Schmittmann. Maar

Als er van Nederlandse zijde de wil was geweest om samen met de Belgische regering een oplossing uit te werken, dan had je waarschijnlijk een heel andere uitkomst gehad.

FILIP DIERCKX
VOORMALIG CEO FORTIS, IN DE TIJD

zulke bonussen wil Wouter Bos, de enige aandeelhouder van de bank, niet meer: Zalms bonus is gemaximeerd tot de helft van

zijn normale jaarsalaris (375.000 euro). Dus hoeft voor Zalm ABN Amro straks niet meer dan 20,6 miljard op te brengen. ■

In de olie

Olie wordt schaarser, dus de prijs gaat omhoog, zo was het verhaal in de eerste helft van 2008. De hoge olieprijs paste ook precies in de klimaatdiscussie en de roep om duurzame energievormen. Maar na de piek in juli van 150 dollar per vat, is de olieprijs inmiddels gedaald tot rond de 40 dollar. Terwijl vorig jaar bijna elke storm, elke aanslag, elk conflict een verklaring vormde voor de oplopende olieprijs, is de olieprijs nu vrijwel immuun voor de vele conflicten in de wereld.

Terugblikkend is

het schrijnend om te zien wat de zogenaamde experts over de olieprijs dachten. Neem bijvoorbeeld de voorspelling van de nieuwbakken politicus van het jaar Wouter Bos. De voormalige Shell-manager was een half jaar geleden duidelijk "De tijd van de lage olieprijsen, die komt niet meer terug". Op zich niet erg om het bij het verkeerde eind te hebben, maar Bos rekende zich op Prinsjesdag wel rijk met de miljarden aan extra aardgasbaten. De begroting over 2009 gaat na-

melijk uit van een olieprijs van liefst 125 dollar. Een groot deel van die aardgasbaten wordt gebruikt voor koopkrachtrepatrië.

Maar ook het leger van bankanalisten had het – net als bij de aandelen – bij het verkeerde eind. "De meest pessimistische consensusvoorspellingen mikten op 153 dollar per vat voor het eerste kwartaal van 2009" wist een ING-analist in juli nog te melden. Een analist van het inmiddels failliete Lehman Brothers zat er met een daling tot 83 dollar nog het minst naast. Meest opmerkelijk is toch de draai van Goldman Sachs. Je moet maar durven: in juli nog een olieprijs van 200 dollar voorspellen en nu rekening houden met een prijs van 30 dollar! ■

Schoonmoeder-effect

In de academische wereld worden de vreemdste onderzoeken gedaan naar de relatie tussen rendement en het persoonlijk leven van de topman. Een van de opmerkelijkste vondsten komt uit Denemarken. Daar blijkt het overlijden van een direct familielid van de topman een negatief effect te hebben op de beurskoers, behalve als het de schoonmoeder van de topman is. De winstgevendheid zou in dat geval met 7 procent stijgen. Maar ook als de zittende topman zelf overlijdt, blijkt dit gemiddeld een positief effect te hebben op de beurskoers. Dit laatste is te verklaren met redenering dat topmannen in het algemeen te lang op hun plek blijven zitten. Maar die redenering gaat niet altijd op.

De eerste uitzondering is na-